

(فرم طرح سئوالات امتحانات پایان ترم)
دانشکده ریاضی

کد فرم: FR/FY/11

:

گروه آموزشی: ریاضی امتحان درس: ریاضی ۱- فنی (۲ گروه هماهنگ) نیمسال (اول/دوم) ۱۳۸۶-۸۷ نام مدرس:
نام و نام خانوادگی: شماره دانشجویی: تاریخ: ۱۳۸۷/۳/۲۰ وقت: ۱۳۵ دقیقه

توجه:

مطالب صفحه اول پاسخنامه را به دقت مطالعه نمایید.
در طول برگزاری امتحان به هیچ سوالی پاسخ داده نمی شود.

۱۵ نمره

$$L = \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{x+1}{x+2} \right)^{\frac{x^2}{x+1}}$$

سوال ۱- محاسبه کنید:

۱۰ نمره

سوال ۲- چهار ریشه مختلط معادله $z^4 + z^3 + z^2 + z + 1 = 0$ را بیابید.

۲۰ نمره

$$\int \frac{\sin^2 x}{2 + \sin x} dx$$

سوال ۳- انتگرال نامعین مقابل را حل کنید:

۲۰ نمره

سوال ۴- مساحت ناحیه محدود به منحنی تابع $y = \frac{x+1}{x^3-1}$ ، محور x ها و خط $x = 2$ را بیابید.

۲۰ نمره

سوال ۵- ناحیه محصور به منحنی تابع $y = \ln x$ و محورهای مختصات، حول محور y ها دوران می کند. حجم جسم حاصل را بیابید.

۱۵ نمره

$$\int_0^{\pi} \frac{\sin x}{x} dx$$

سوال ۶- همگرایی یا واگرایی انتگرال ناسره مقابل را مشخص کنید:

۱۰ نمره

سوال ۷- الف) همگرایی یا واگرایی دو سری $\sum_{k=2}^{\infty} \frac{1}{k \ln^2 k}$ و $\frac{1}{11} + \frac{1}{21} + \frac{1}{31} + \frac{1}{41} + \dots$

را مشخص کنید.

۱۰ نمره

ب) بسط مک لورن تابع $f(x) = \cos^2 x$ را تا چهار جمله غیر صفر بنویسید.

موفق باشید

$$L = \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{x+1}{x+2} \right)^{\frac{x}{x+1}}$$

محاسبه کنید :

$$\ln y = \frac{x}{x+1} \ln \left(\frac{x+1}{x+2} \right) = \frac{\ln \left(\frac{x+1}{x+2} \right)}{\left(\frac{x+1}{x} \right)}$$

اگر $y = \left(\frac{x+1}{x+2} \right)^{\frac{x}{x+1}}$ آنگاه

اکنون $\lim_{x \rightarrow \infty} \ln y = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\ln \left(\frac{x+1}{x+2} \right)}{\left(\frac{x+1}{x} \right)} = \frac{0}{0}$ که مبهم است و به کمک قاعده هسپیتال داریم

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \ln y = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{(x+1)(x+2)}}{-\frac{1}{x^2}} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{-x^2}{(x+1)(x+2)} = -1$$

اما $\lim_{x \rightarrow \infty} \ln y = \ln \lim_{x \rightarrow \infty} y = -1$ یعنی $\lim_{x \rightarrow \infty} y = \frac{1}{e}$

$$L = \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{x+1}{x+2} \right)^{\frac{x}{x+1}} = \lim_{x \rightarrow \infty} \left[\left(1 - \frac{1}{x+2} \right)^{\frac{x}{(x+1)(x+2)}} \right] = (e^{-1})^1 = \frac{1}{e}$$

روش دوم :

$$L = \frac{1}{e}$$

در هر حالت داریم :

چهار ریشه مختلط معادله $z^4 + z^3 + z^2 + z + 1 = 0$ را بیابید.

طرفین معادله را در $(z-1)$ ضرب می کنیم داریم : $z^5 - 1 = 0$

این معادله ۵ ریشه دارد که ۴ ریشه آن ریشه های معادله اصلی هستند

$$z_1 = e^{\frac{2\pi i}{5}}, z_2 = e^{\frac{4\pi i}{5}}, z_3 = e^{\frac{6\pi i}{5}}, z_4 = e^{\frac{8\pi i}{5}}$$

و ریشه $z = 1$ که غیر قابل قبول است.

انتگرال نامعین مقابل را حل کنید :

$$\int \frac{\sin^2 x}{2 + \sin x} dx$$

روش اول : $\int \frac{\sin^2 x}{2 + \sin x} dx = \int (\sin x - 2 + \frac{4}{2 + \sin x}) dx = -\cos x - 2x + 4 \int \frac{1}{2 + \sin x} dx$

با تغییر متغیر $t = \tan \frac{x}{2}$ داریم $\int \frac{1}{2 + \sin x} dx = \int \frac{dt}{1+t+t^2} = \int \frac{4 dt}{(2t+1)^2 + 3} = \frac{4}{\sqrt{3}} \text{Arc tan} \frac{2t+1}{\sqrt{3}}$

در نهایت چون $t = \tan \frac{x}{2} = \frac{\sin x}{1 + \cos x}$ داریم

$$\int \frac{\sin^2 x}{2 + \sin x} dx = -\cos x - 2x + \frac{4}{\sqrt{3}} \text{Arc tan} \frac{2 \sin x + \cos x + 1}{\sqrt{3}(1 + \cos x)} + c$$

روش دوم : اگر از همان ابتدا تغییر متغیر $t = \tan \frac{x}{2}$ استفاده کنیم خواهیم داشت :

$$\begin{aligned} \int \frac{\sin^2 x}{2 + \sin x} dx &= \int \frac{4t^2 dt}{(1+t^2)^2(1+t+t^2)} = \int \left(\frac{-4}{1+t^2} + \frac{4t}{(1+t^2)^2} + \frac{4}{1+t+t^2} \right) dt \\ &= -4 \arctan t - \frac{4}{1+t^2} + \int \frac{4}{1+t+t^2} dt \\ &= -2x - 2 \cos \frac{x}{2} + \frac{4}{\sqrt{3}} \arctan \frac{2t+1}{\sqrt{3}} + c \\ &= -\cos x - 2x + \frac{4}{\sqrt{3}} \text{Arc tan} \frac{2 \sin x + \cos x + 1}{\sqrt{3}(1 + \cos x)} + c' \end{aligned}$$

$$\int \frac{\sin^2 x}{2 + \sin x} dx = -\cos x - 2x + \frac{4}{\sqrt{3}} \text{Arc tan} \frac{2 \sin x + \cos x + 1}{\sqrt{3}(1 + \cos x)} + c'$$

یعنی

مساحت ناحیه محدود به منحنی تابع $y = \frac{x+1}{x^2-1}$ ، محور x ها و خط $x=2$ را بیابید.

$$S = \int_2^{\infty} \frac{x+1}{x^2-1} dx = \frac{1}{3} \int_2^{\infty} \left(\frac{2}{x-1} - \frac{2x+1}{x^2+x+1} \right) dx = \frac{1}{3} [2 \ln(x-1) - \ln(x^2+x+1)]_2^{\infty}$$

$$= \frac{1}{3} \left[\ln \frac{(x-1)^2}{x^2+x+1} \right]_2^{\infty} = -\frac{1}{3} \ln \frac{1}{7} = \frac{\ln 7}{3}$$

$$S = \frac{\ln 7}{3}$$

بنابر این

ناحیه محصور به منحنی تابع $y = \ln x$ و محورهای مختصات، حول محور y ها دوران می کند. حجم جسم حاصل را بیابید.

$$V = \int_{\frac{1}{e}}^1 2\pi x |\ln x| dx = -2\pi \left[\frac{1}{2} x^2 (2 \ln x - 1) \right]_{\frac{1}{e}}^1 = \frac{\pi}{2} (1 - \lim_{x \rightarrow \frac{1}{e}^+} x^2 (\ln x - 1)) = \frac{\pi}{2} \quad \text{روش اول :}$$

$$V = \int_{-\infty}^1 \pi x^2 dy = \int_{-\infty}^1 \pi e^{2y} dy = \left[\frac{\pi}{2} e^{2y} \right]_{-\infty}^1 = \frac{\pi}{2} - 0 = \frac{\pi}{2} \quad \text{روش دوم :}$$

$$V = \frac{\pi}{2}$$

بنابر این

نام خانوادگی :

نام :

شماره دانشجویی :

نام درس :

$$\int_0^{\pi} \frac{\sin x}{x} dx$$

همگرایی یا واگرایی انتگرال ناسره مقابل را مشخص کنید :

$$\text{در مورد تابع } y = \frac{\sin x}{x} \text{ در بازه } [0, \pi] \text{ داریم } 0 \leq y \leq 1 \text{ پس } \int_0^{\pi} \frac{\sin x}{x} dx \leq \int_0^{\pi} dx = \pi$$

یعنی انتگرال ناسره داده شده همگرا است.

$$\frac{1}{11} + \frac{1}{21} + \frac{1}{31} + \frac{1}{41} + \dots \quad \text{و} \quad \sum_{k=2}^{\infty} \frac{1}{k \ln^2 k}$$

را مشخص کنید.

سری اول طبق آزمون انتگرال همگرا است زیرا انتگرال $\int_2^{\infty} \frac{dx}{x \ln^2 x} = \left[\frac{-1}{\ln x} \right]_2^{\infty} = \frac{1}{\ln 2}$ همگرا می باشد.

سری دوم را می توان به صورت $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{10n+1}$ نوشت و طبق آزمون مقایسه حدی در مقایسه با سری $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$ داریم

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1/n}{1/(10n+1)} = 10$$

یعنی دو سری رفتار مشابه دارند و چون سری $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$ واگرا است پس سری داده شده نیز واگرا خواهد بود.

ب) بسط مک لورن تابع $f(x) = \cos^2 x$ را تا چهار جمله غیر صفر بنویسید.

$$f'(x) = -\sin 2x, \quad f''(x) = -2\cos 2x, \quad f'''(x) = 4\sin 2x, \quad f^{(4)}(x) = 8\cos 2x,$$

$$f^{(5)}(x) = -16\sin 2x, \quad f^{(6)}(x) = -32\cos 2x$$

$$f(0) = 1, \quad f'(0) = 0, \quad f''(0) = -2, \quad f'''(0) = 0, \quad f^{(4)}(0) = 8, \quad f^{(5)}(0) = 0, \quad f^{(6)}(0) = -32$$

$$f(x) = \cos^2 x = 1 - \frac{2}{2!}x^2 + \frac{8}{4!}x^4 - \frac{32}{6!}x^6 + \dots$$

$$= 1 - x^2 + \frac{1}{3}x^4 - \frac{2}{45}x^6 + \dots$$

$$\cos^2 x = 1 - x^2 + \frac{1}{3}x^4 - \frac{2}{45}x^6 + \dots$$

در نتیجه